

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

26. Dönemde vermiş olduğum;

2/2163, 2/1787, 2/1764, 2/1734, 2/1731, 2/1719, 2/1705, 2/1699, 2/1698, 2/1691, 2/1651, 2/1629
2/1609, 2/1497, 2/1496, 2/1459, 2/1414, 2/1384, 2/1369, 2/1359, 2/1341, 2/1311, 2/1284, 2/1283
2/1206, 2/1042, 2/1016, 2/1003, 2/926, 2/846, 2/804, 2/637, 2/636, 2/594, 2/593, 2/592, 2/591, 2/590
2/589, 2/542, 2/531, 2/500, 2/494, 2/290, 2/289, 2/287, 2/286, 2/285, 2/284, 2/283, 2/282
2/281, 2/280, 2/279, 2/278, 2/277, 2/276, 2/275, 2/274, 2/273, 2/271, 2/270, 2/269, 2/268, 2/267,
2/266
2/265, 2/264, 2/263, 2/262, 2/261, 2/260, 2/259, 2/258, 2/257, 2/256, 2/255, 2/254, 2/253, 2/217,
2/216,
2/215, 2/214, 2/213, 2/212, 2/211, 2/210, 2/209, 2/208, 2/207, 2/206, 2/205, 2/203, 2/202,
2/201
2/200, 2/199, 2/198, 2/197, 2/196, 2/195, 2/194, 2/193, 2/192, 2/191, 2/190, 2/189, 2/188, 2/187,
2/186, 2/185, 2/184, 2/183, 2/182, 2/181, 2/180, 2/179, 2/178, 2/177, 2/176, 2/175, 2/174, 2/173,
2/172
2/171, 2/170, 2/169, 2/168, 2/167, 2/166, 2/165, 2/164, 2/163, 2/162, 2/161, 2/160, 2/159, 2/158,
2/157
2/156, 2/155, 2/154, 2/153, 2/152, 2/151, 2/150, 2/149, 2/148, 2/127, 2/126, 2/125, 2/124, 2/123
2/122, 2/121, 2/120, 2/119, 2/118, 2/117, 2/116, 2/115, 2/114, 2/113, 2/112, 2/111, 2/110, 2/109
2/108, 2/107, 2/106, 2/105, 2/104, 2/103, 2/102, 2/101, 2/100, 2/99, 2/98, 2/97, 2/96, 2/95, 2/94, 2/93,
2/92, 2/91, 2/90, 2/89, 2/88, 2/87, 2/86, 2/85, 2/84, 2/83, 2/82, 2/81, 2/80, 2/79, 2/78, 2/77, 2/76,
2/74, 2/73, 2/72, 2/71, 2/70, 2/69, 2/68, 2/67, 2/66, 2/65, 2/64, 2/63, 2/62, 2/61, 2/60,
2/59, 2/58, 2/57, 2/56, 2/55, 2/54 ve 2/53 esas numaralı Kanun Tekliflerimi yeniliyorum.

29.06.2018

 Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
 İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon/lar	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm İnsan Haklarını İnceleme Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih:01.10.2018	Esas No:224

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LIĞI

02 Temmuz 2018

Numara:

TBMM
GENEL BAŞKANLIK

02 Temmuz 2018

No: 308568

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 24.11.2015
Sayı: 54-195

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25. Döneme ait 8112, 8113, 8114, 8115, 8117, 8118, 8119, 8120, 8121, 8122, 8123, 8124, 8125, 8126, 8127, 8128, 8129, 8130, 8131, 8132, 8133, 8134, 8136, 8137, 8138, 8140, 8141, 8142, 8143, 8145, 8626, 8627, 8628, 8629, 8630, 8631, 8632, 8634, 8635, 8636, 8637, 8638, 8639, 8641, 10836, 10837, 10845, 10846, 10847, 10848, 10849, 10850, 10851, 10852, 10853, 10854, 10856, 10857, 10858, 10859, 10860, 10862, 10863, 10864, 10865, 10866, 10867, 10868, 10869, 10870, 10871, 10872, 10873, 10875, 10876, 10877, 10878, 10879, 10880, 10881, 10882, 10883, 10884, 10885, 10886, 10888, 10889, 10890, 10892, 10893, 10895, 10896, 10898, 10899, 10900, 10901, 10902, 10903, 10904, 10905, 10906, 10907, 10908, 10909, 10910, 10911, 10912, 10913, 10914, 10915, 10916, 10917, 10918, 10920, 10921, 10922, 10923, 10924, 10925, 10926, 10927, 10938, 10939, 10941, 21755, 21756, 21757, 21758, 21759, 21761, 21764, 21765, 21768, 21769, 21770, 21771, 21772, 21773, 21774, 21776, 21777, 21778 evrak numaralı Kanun Tekliflerimi yeniliyorum.

Saygılarımla.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm - İnsan Haklarının İncelenmesi - Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor			
Esas Komisyon	Kültür			
Tarih:	10 Aralık 2015	E. No: 2/54		
Yem.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gh.Sek.
eme	el	me	no	no
TBMM BAŞKANI	[Signature]			

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LIĞI
24 Kasım 2015
Numara:

TBMM
GENEL EVRAK
24 Kasım 2015
No: 5336

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 27 Temmuz 2015
Sayı 254

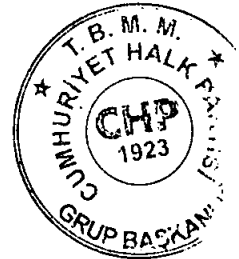
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

24. Dönemde TBMM Başkanlığına verilmiş bulunan 2/2470 Esas Numaralı Kanun Teklifimi yeniliyorum.

Saygılarımla arz ederim.

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul milletvekili

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
28 Temmuz 2015
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
28 Temmuz 2015
No: 10854

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 11 Kasım 2014
Sayı: 7814

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

2981 Sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunda ve 3194 Sayılı İmar Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. M. Sezgin Tanrikulu

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Bayındırlık, İmar, Kestirme ve Turizm Kırsal Halkların İncelenmesi Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor			
Esas Komisyon	İçişleri			
Tarih:	20 Kasım 2014		E. No: 2/2470	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gh.Sek.
oee	el	me	ms	reus
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
11 Kasım 2014
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
11 Kasım 2014
NO: 350627

GEREKÇE

Anayasanın 10. maddesi 'Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir' ifadesi ile yurttaşların inanç ve ibadet hürriyetini teminat altına almaktadır.

Aynı zamanda Anayasanın 24. maddesindeki 'Herkes, vicdan, dinî inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir.' ve 'ibadet, dinî âyin ve törenler serbesttir.' hükmü ile devletin tüm inançlara eşit mesafede durmasının sağlanması amaçlanmıştır. Bu hüküm farklı inanç gruplarının ibadet özgürlüğünü koruma altına almaktadır.

Türkiye'nin taraf olduğu İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 18. Maddesinde 'Herkesin düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne hakkı vardır. Bu hak, din veya topluca, açık olarak ya da özel biçimde öğrenim, uygulama, ibadet ve dinsel törenlerle açığa vurma özgürlüğünü içerir.' denilmektedir.

Yine İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 2. maddesi 'Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir. Ayrıca, ister bağımsız olsun, ister vesayet altında veya özerk olmayan ya da başka bir egemenlik kısıtlamasına bağlı ülke yurttaşı olsun, bir kimse hakkında, uyruğunda bulunduğu devlet veya ülkenin siyasal, hukuksal veya uluslararası statüsü bakımından hiçbir ayırım gözetilmeyecektir.' Diyerek, ibadet ve inanç özgürlüklerinin uygulanmasının evrensel olduğunu, ayırım gözetmeksizin uluslararası alanda beyan etmiştir.

Anayasanın 90. Maddesinin 5. Fıkrası gereğince kanun kudretinde olan İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi inanç ve ibadet özgürlüğünün yasal dayanaklarından birini oluşturmaktadır.

Yukarıda yasal dayanaklarını ortaya koyduğumuz inanç özgürlüğü ve ibadet özgürlüğü ile inanç temsiliyeti hususunda Alevi yurttaşlarımıza ayrımcılık uygulanmaktadır. Anayasanın ve tarafı olduğumuz İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin açık hükümlerine rağmen Alevi yurttaşlarımızın ibadet özgürlüğü teminat altına alınamamıştır.

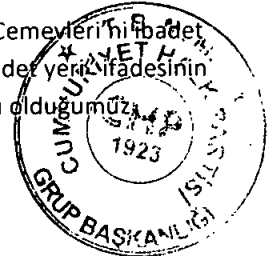
Alevi inancına mensup yurttaşlarımız uzun bir zamandır inançlarını ifade etme ve ibadetlerini özgürce yerine getirme problemi yaşamaktadır.

Özellikle laikliği Anayasa'sında 1937'den bu yana bulunduran ülkemizde, nerenin ibadethane olup olmadığının kararının halen devlet tarafından verilmesi büyük bir demokrasi ve insan hakları ihlalidir. Herhangi bir inanç topluluğu, kendisine ait ibadethanenin neresi olduğunu belirleme özgürlüğüne sahiptir. Laik devlet idaresinin kimin nerede ibadet edeceğine karışma hakkı bulunmamaktadır.

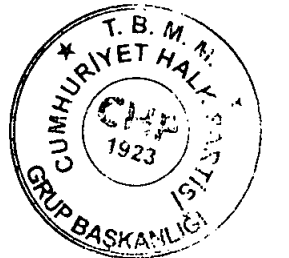
Alevi yurttaşlarımız Cemevlerinde ibadetlerini yerine getirdiğine göre burası ibadethanedir. Buranın yasal bir statüye kavuşturulması gerekmektedir. Nerenin ibadethane olduğuna devletin karar vermesi Anayasanın laiklik ilkesi ile çelişmektedir.

03.05.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu'nda yer alan cami ibareleri 15.07.2003 tarih ve 4928 sayılı kanunun 9. maddesiyle 24.02.1984 tarihli ve 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunda yer alan cami yerleri ibareleri de 17.12.2003 tarihli ve 5006 sayılı Kanunun 2. maddesiyle "ibadet yeri" olarak değiştirilmiştir.

Yapılan tüm bu değişiklikler Cemevlerini ibadethane olarak kabul etmemektedir. Cemevleri'nin ibadet yeri olarak sayılabilmesi ve kanunun uygulamasındaki sıkıntıların önüne geçmek adına, "ibadet yeri" ifadesinin açılımlarının ayrıntılı olarak belirtilmesi gerekmektedir. Bunu yapmak, Anayasa'nın ve tarafı olduğumuz

uluslararası sözleşmelerin gereğini yerine getirerek vatandaşlarımızın tamamının devlete ve demokrasiye olan güvenlerini arttırmasına neden olacaktır.

2981 YILI İMAR VE GECEKONDU MEVZUATINA AYKIRI YAPILARA UYGULANACAK BAZI İŞLEMLER VE 6785 SAYILI İMAR KANUNUNUN BİR MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUNDA VE 3194 SAYILI İMAR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değıştirilmesi Hakkında Kanunda ve 3194 sayılı İmar Kanununda yer alan 'ibadet yeri' ibareleri 'Cami, Cemevi, Mescit, Kilise, Sinagog, Havra' olarak değıştirilmiştir.

MADDE 2 – Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu kanun hükümlerini bakanlar kurulu yürütür.

